

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ที่เขียนหรือ กล่องใส่ปากกา ของประดับตกแต่ง แจกัน
และกล่องใส่คลิปหนีบกระดาษ
ไพฑูรย์ ทองทรัพย์

Product Design Patent on Ashtray, Pen Box , Decoration ,Vase and Paper Clip Box
Phitoon thongsap

สาขาวิชาการออกแบบ คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Department of Design. Faculty of Agricultural and Industrial Tecnology. Nakhon savan Rajabhat University
*Corresponding auter E-mail address : Phitoon_315@ hotmail.com

บทนำ

ทรัพย์สินทางปัญญา เป็นผลงานอันเกิดจากการประดิษฐ์ คิดค้น หรือสร้างสรรค์ของมนุษย์ ซึ่งเน้นที่ผลผลิตของสติปัญญา และความชำนาญ โดยไม่คำนึงถึงชนิดของการสร้างสรรค์ หรือวิธีการแสดงออก ทรัพย์สินทางปัญญาอาจแสดงออกในรูปแบบของสิ่งที่จับต้องได้ เช่น สินค้าต่าง ๆ หรือในรูปแบบของสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น บริการ แนวคิดในการดำเนินธุรกิจ กรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรม เป็นต้น (กรมทรัพย์สินทางปัญญา 2552 : 7) ทรัพย์สินทางปัญญาแบ่งได้ 2 ประเภท คือ ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม หมายถึง ความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าอุตสาหกรรมต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นความคิดในการประดิษฐ์คิดค้น อาจจะเป็นกระบวนการหรือเทคนิคในการผลิตที่ได้ปรับปรุงหรือคิดค้นขึ้นใหม่ เช่น การออกแบบผลิตภัณฑ์ทางอุตสาหกรรมที่เป็นองค์ประกอบและรูปร่างของตัวผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ยังรวมถึงเครื่องหมายทางการค้าหรือยี่ห้อ ชื่อและถิ่นที่อยู่ทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม เช่น สิทธิบัตร, แบบผังภูมิของวงจรรวม, เครื่องหมายทางการค้า, ความลับทางการค้า, ชื่อทางการค้า, สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และลิขสิทธิ์ หมายถึง สิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้สร้างสรรค์ที่จะกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทำขึ้นตามประเภทลิขสิทธิ์ที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ งานวรรณกรรม นาฏกรรม ศิลปกรรม ดนตรีกรรม โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่เสียงแพร่ภาพ หรืองานอื่นใดในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ ไม่ว่าจะงานดังกล่าวจะแสดงออกโดยวิธีหรือรูปแบบอย่างไร นอกจากนั้นกฎหมายลิขสิทธิ์ยังให้ความคุ้มครองถึงสิทธิของนักแสดงด้วย การคุ้มครองลิขสิทธิ์ไม่ครอบคลุมถึงความคิดหรือขั้นตอน กรรมวิธีหรือระบบ หรือวิธีใช้ หรือทำงาน หรือแนวความคิดหลักการ การค้นพบ หรือทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ สิทธิบัตร เป็นหนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์ หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ ที่มีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ หมายถึง การให้ความคุ้มครองการคิดค้นเกี่ยวกับลักษณะองค์ประกอบโครงสร้าง หรือกลไกของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งกรรมวิธีการผลิต การเก็บรักษา หรือการปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ สิทธิบัตรของผลิตภัณฑ์ หมายถึง การให้ความคุ้มครองความคิดสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับรูปร่าง ลักษณะภายนอกของผลิตภัณฑ์ องค์ประกอบของลวดลายหรือสีของผลิตภัณฑ์ ซึ่งสามารถใช้เป็นแบบสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม รวมทั้งหัตถกรรมได้ และแตกต่างไปจากเดิม และอนุสิทธิบัตร หมายถึง การให้ความคุ้มครองการประดิษฐ์จากความคิดสร้างสรรค์ ที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีไม่สูงมาก โดยอาจเป็นการประดิษฐ์คิดค้นขึ้นใหม่ หรือปรับปรุงจากการประดิษฐ์ที่มีอยู่ก่อนเพียงเล็กน้อย สำหรับผู้ทรงสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรมีสิทธิเด็ดขาดหรือสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการแสวงหาผลประโยชน์จากการประดิษฐ์ หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้รับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรนั้น ภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ประโยชน์ที่ได้รับจากการที่เราได้รับสิทธิบัตร ไม่ว่าจะเป็นจากการประดิษฐ์คิดค้น หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ นอกจากจะก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ใหม่ ๆ ที่จะอำนวยความสะดวกแล้ว ยังก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่ความปลอดภัยแก่ชีวิตมากขึ้นด้วย เช่น ยารักษาโรค และอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ จะทำให้ประชาชนได้รับแต่สิ่งดี ๆ มีคุณภาพสูงขึ้น มีประสิทธิภาพดีขึ้นและให้ความปลอดภัยแก่ชีวิตมากขึ้น นอกจากนี้เจ้าของ

สิทธิบัตรสามารถนำการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ไปผลิตจำหน่ายนำเข้ามาในราชอาณาจักร หรืออนุญาตให้บุคคลอื่นใช้สิทธิบัตรนั้น โดยได้รับค่าตอบแทนที่คุ้มค่า

แนวทางในการได้มาซึ่งสิทธิบัตร การออกแบบผลิตภัณฑ์

อาจมีหลายแนวทางที่แต่ละคนจะถึงจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ขอยกตัวอย่างแนวทางของผู้เขียนที่กว่าจะได้มาซึ่งสิทธิบัตรว่าต้องมีการวางแผนอย่างไร ถึงจะได้สิทธิบัตรนั้น เราได้วางแผนเป็นขั้นตอนทั้งหมด 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากหนังสือ เช่น ความรู้เบื้องต้นด้านทรัพย์สินทางปัญญาจากแผ่นพับ เช่น สิทธิบัตรทำอะไร สิทธิบัตรจดทะเบียนอย่างไร และอาจศึกษาจากสื่อออนไลน์ และผู้ที่ได้รับสิทธิบัตรแล้ว

2. เมื่อเราคิดว่าจะจดสิทธิบัตรประเภทการออกแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นผลงานสร้างสรรค์เกี่ยวกับลักษณะภายนอกของผลิตภัณฑ์ เช่น รูปร่าง ลวดลาย หรือสีของผลิตภัณฑ์ เราตั้งใจหัดในใจว่าจะทำอะไร สำหรับผู้เขียนคิดว่าจะทำ ที่เขี่ยบุหรี่ กล่องใส่ปากกา ของตกแต่งต่าง ๆ แจกัน และกล่องใส่คลิปหนีบกระดาษ ก็ไปทำการศึกษารื่องเหล่านั้นจากหนังสือ ตำรา สื่อออนไลน์ จากนั้นก็มีแนวคิดว่าจะเลือกวัสดุเหลือทิ้ง เช่น ชี้เถ้า ชี้เลื่อย แกลบ และแกนข้าวโพด มาใช้ผสมกับเรซิน โดยวิธีการหล่อเป็นผลิตภัณฑ์

ภาพ 1 ชี้เถ้าที่ได้จากการเผาหญ้า ต้นไม้ข้างทางหลวง การเผาถ่าน การเผาเปลือกมะพร้าว การเผาแกลบเพื่อทำอิฐ การเผาฟางข้าวในนา

ภาพ 2 ชี้เลื่อยจากการเลื่อยไม้เพื่อทำเฟอร์นิเจอร์

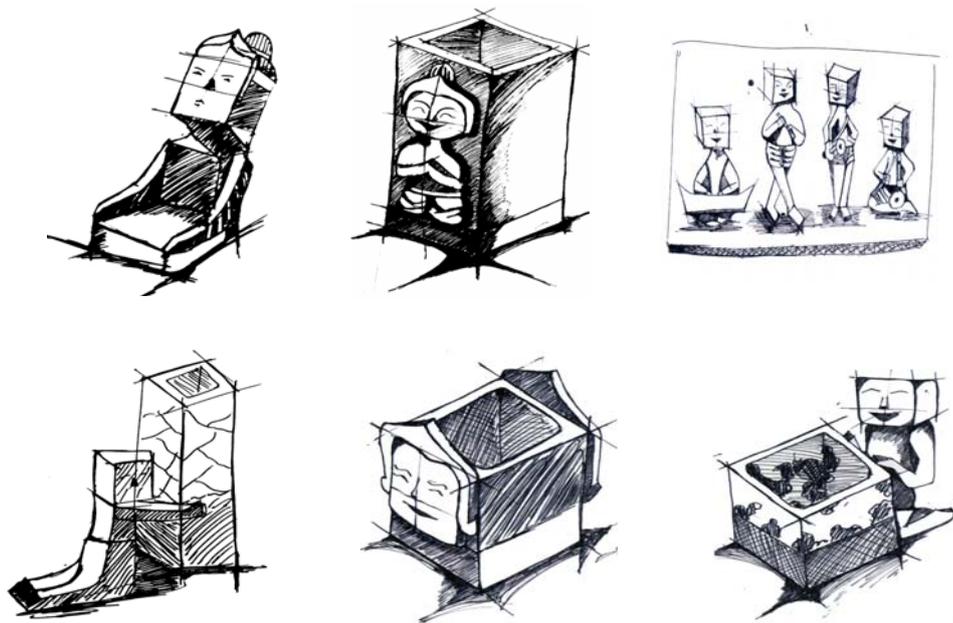

ภาพ 3 แกลบจากการสีข้าวจากโรงสีขนาดเล็กและโรงสีขนาดใหญ่

ภาพ 4 แกลบข้าวโพดจากโรงงานผลิตอาหารสัตว์ และจากการบริโภค

3.ดำเนินการร่างแบบผลิตภัณฑ์ ที่เขียบบุหรี่ กล่องใส่ปากกา ของประดับตกแต่ง แจกัน และกล่องใส่คลิปหนีบกระดาษ (โดยใช้แนวคิดรูปเหลี่ยม เน้นเอกลักษณ์ความเป็นไทย มีความแข็งแรง คำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยและใช้วัสดุเหลือทิ้ง)

4. สร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์ ที่เขี้ยวบุรี กล่องใส่ปากกา ของประดับตกแต่ง แจกัน และกล่องใส่คลิปหนีบกระดาษ

5. นำผลงานไปเผยแพร่พร้อมทั้งมีการประเมินผลผลิตภัณฑ์

เนื่องจากมีหน่วยราชการติดต่อมาเพื่อให้ไปนำเสนอผลงาน เราก็ได้จัดนิทรรศการ พร้อมทั้งทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยสุ่มตัวอย่างจากผู้มาชมนิทรรศการ เมื่อประเมินผลแล้วผลออกมาเป็นที่น่าพอใจก็จะเป็นแนวทางให้เราส่งผลงานไปจดสิทธิบัตรต่อไป ตัวอย่าง การนำเสนอผลงาน 7 ครั้ง

1. นำเสนอผลิตภัณฑ์ งาน Techno Mart Inno Mart 2009(เทคโนโลยีและนวัตกรรมของไทย ประจำปี 2552)ระหว่างวันที่ 1- 4 ตุลาคม 2552 ณ อาคารชาเลนเจอร์ 2 อิมแพ็ค เมืองทองธานี จ. ปทุมธานี

2.แสดงผลิดภัณฑ์ งาน Ant and Desing 2009 ณ.อาคารเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา วันที่16-22 พฤศจิกายน 2552 ณ.มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อ.เมือง จ.นครสวรรค์

3. นำเสนอผลิตภัณฑ์งาน UBI นครสวรรค์ งานแสดงสินค้า ณ.มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ 18-20 ธันวาคม 2552

4.นำเสนอผลิตภัณฑ์ งานวันรวมพลคนศูนย์ข้าว ครั้งที่ 5 และมหกรรมสินค้ากลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนจังหวัดนครสวรรค์ วันที่ 15-19 มีนาคม 2553 ณ.สนามกีฬากลาง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

5.นำเสนอผลิตภัณฑ์ ในการประชุมวิชาการ และนำเสนอผลงานการวิจัยNSRU Research Symposium 2010 “การวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น” วันพุธที่ 14 กรกฎาคม 2553 ณ.อาคารเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

6.นำเสนอผลิตภัณฑ์ ในงานประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ครั้งที่ 2 เรื่องการวิจัยท้องถิ่น เพื่อแผ่นดินไทย การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น 14-17 มีนาคม 2554 ณ.มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

7.แสดงผลภัณฑ์ ในโครงการวิวัฒนาการศิลปะสมัยใหม่กับวัฒนธรรมไทย วันที่ 5-6 กันยายน 2555 ณ ห้องอมราวดี ชั้น 3 อาคาร 14 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

นำแบบสอบถามให้ผู้มาดูแลการจัดนิทรรศการประเมินความพึงพอใจของผลิตภัณฑ์ และผลออกมาอยู่ในระดับมาก จึงนำผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความสนใจจากผู้มาชมนิทรรศการไปจดสิทธิบัตร

6.ดำเนินการขอจดสิทธิบัตร จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ (วันที่ยื่นคำขอ 1 กันยายน 2553)
ดำเนินการขอจดสิทธิบัตรจากกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ (ที่เขี้ยวหรี) วันที่ 1 กันยายน 2553

ยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ (กล่องใส่ปากกา) วันที่ 1 กันยายน 2553

ยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์(ของประดับตกแต่ง) วันที่ 1 กันยายน 2553

ยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์(แจกัน) วันที่ 1 กันยายน 2553

ยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์(กล่องใส่คลิปหนีบกระดาษ)วันที่ 1 กันยายน 2553

ยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์(กล่องใส่คลิปหนีบกระดาษ 2) วันที่ 1 กันยายน 2553

7.ได้รับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ (วันที่ 21 มีนาคม 2555, 19 กรกฎาคม 2555 และ 21 พฤศจิกายน 2555)

ได้รับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์

ได้รับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ (ที่เขี้ยวหรี) วันที่ 29 มีนาคม 2555

ได้รับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ (กล่องใส่ปากกา) วันที่ 19 กรกฎาคม 2555

ได้รับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ (ของประดับตกแต่ง) วันที่ 19 กรกฎาคม 2555

ได้รับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ (แจกัน) วันที่ 19 กรกฎาคม 2555

ได้รับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ (กล่องใส่คลิปหนีบกระดาษ1) วันที่ 21 พฤศจิกายน 2555

ได้รับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ (กล่องใส่คลิปหนีบกระดาษ 2) วันที่ 21 พฤศจิกายน 2555

ขั้นตอนการดำเนินการ

บทสรุป

สิทธิบัตร ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ เป็นผลงานสร้างสรรค์เกี่ยวกับลักษณะภายนอกของผลิตภัณฑ์ เช่น รูปร่าง ลวดลาย หรือสีของผลิตภัณฑ์ การที่จะได้มาซึ่งสิทธิบัตรนั้น เราจะต้องทำการศึกษาข้อมูลจากหนังสือ ตำรา แผ่นพับ สื่อออนไลน์ อย่างถี่ถ้วนและเข้าใจ ต้องมีความมุ่งมั่นในการสร้างผลิตภัณฑ์ โดยต้องเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงอุตสาหกรรม ซึ่งรวมทั้งงานหัตถกรรมด้วย เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่มีการใช้แพร่หลายในประเทศ ยังไม่ได้เปิดเผยสาระสำคัญ หรือรายละเอียด

ในเอกสาร หรือสิ่งพิมพ์ก่อนวันขอรับสิทธิบัตร และต้องไม่คล้ายกับแบบผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่แล้ว การที่จะได้สิทธิบัตรเป็นสิ่งที่ไม่ยากเกินความสามารถที่เราจะทำ ตัวเรามีความขยัน ตั้งใจ ก็จะสามารถประสบความสำเร็จ และได้รับสิทธิบัตร ซึ่งเราสามารถนำผลิตภัณฑ์ไปจำหน่าย หรืออนุญาตให้บุคคลอื่นใช้สิทธิบัตรนั้นโดยได้รับค่าตอบแทน

เอกสารอ้างอิง

กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2552). **ความรู้เบื้องต้นด้านทรัพย์สินทางปัญญา**. นนทบุรี: กระทรวงพาณิชย์.

จิรพันธ์ สมประสงค์. (2533). **การสร้างประติมากรรมจากปูนปลาสเตอร์**. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

จุฑารัตน์ ปรัชญาวรากร. (2546). **รายงานวิจัยการศึกษาการนำกลับมาใช้เป็นสารตัวเติมในบรรจุภัณฑ์**.

กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ณรงค์ฤทธิ์ สมบัติสมภพ. (2554). **ซีลี้อยไม้**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี

ดิสสา ประสพลาภ. (2546). “การหล่อเรซินเบื้องต้น,” นิตยสารบายแอนด์. 1(1) : 51 ; มกราคม.

ทวีศักดิ์ อ่วมน้อย. (2543). **วัสดุและเทคโนโลยีการผลิต**. ปทุมธานี : หจก.สยามสเตชันเนอรีซีพพลายส์

พิชิต เลี่ยมพิพัฒน์. (2539). **เครื่องประดับ**. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.สัมพันธ์พานิชย์,

วิรุณ ตั้งเจริญ. (2526). **การออกแบบ**. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์.

Luh, B.S. **Rice Utilization**. 2 ed. New York : Academic Press, 1991.

Min-Hong, Z. and Molhotra, v. “ **Natural Pozzolans in Concrete**,” High Performance Concrete.

93(6) : 629-639 ; November – Desember, 1996.

Prapasri Pichitvorapanich. **Evaluation of Combustion in a Vortex Cell Furnace and Gasification in a Down Draft**

Gasifier Utilising Rice Husk. Master of Applied Science Thesis : The University of New South Wales, 1987.